

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๒/๑๔๕๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ✓
วันที่ 14 ตุลาคม ๒๕๕๙
เวลา ๙.๓๐
รหัสเรื่อง : ส18691
รับที่ : ๕643/59
วันที่ : 14 ม.ค. 59 เวลา : 9:00

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๐๒ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๔๗๒๔ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๘
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๗๑๒๐ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๔๑๐๖๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายชื่อเอกสารผลลัพธ์ที่ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนลงนามและรับรอง
๓. ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ นายกรัฐมนตรีเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบร่างอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

๑.๒.๒ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบร่างปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ : มุ่งหน้าไปด้วยกัน และวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕

๑.๒.๓ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เห็นชอบต่อร่างเอกสารที่จะลงนามหรือรับรองระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๓ ฉบับ ดังนี้ (๑) ร่างปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ ค.ศ. ๒๐๑๕ ว่าด้วยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (๒) ร่างแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความสัมพันธ์หุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์อาเซียน-สหรัฐอเมริกา (๓) ร่างแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามความเป็นหุ้นส่วน (ที่เพิ่มพูน/เชิงยุทธศาสตร์) อาเซียน-สหรัฐอเมริกา (ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐) (๔) ร่างแผนปฏิบัติการเพื่อปฏิบัติตามปฏิญญาร่วมว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน เพื่อสันติภาพและความเจริญรุ่งเรือง (ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐) (๕) ร่างแถลงการณ์ร่วมผู้นำอาเซียน-นิวซีแลนด์ในวาระ ๔๐ ปี

/ความสัมพันธ์...

ความสัมพันธ์คู่เจรจาอาเซียน-นิวซีแลนด์ : ทุนส่วนยุทธศาสตร์ สู่ผลประโยชน์และความมั่งคั่งร่วมกัน (๖) ร่างรายงานเพื่อติดตามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของกลุ่มวิสัยทัศน์เอเชียตะวันออก (อีเอวีจี ๒) (๗) ร่างแถลงการณ์ร่วมโดยผู้นำอาเซียนบวกสามว่าด้วยการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาคและเสถียรภาพทางการเงิน (๘) ร่างปฏิญญากัวลาลัมเปอร์เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปี ของการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (๙) ร่างแถลงการณ์การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยขบวนการผู้ยึดทางสายกลางระดับโลก (๑๐) ร่างแถลงการณ์การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางทะเลในเอเชีย-แปซิฟิก (๑๑) ร่างแถลงการณ์การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยการต่อต้านลัทธิสุดโต่งที่มีความรุนแรง (๑๒) ร่างแถลงการณ์การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยประเด็นไซเบอร์ (๑๓) ร่างแถลงการณ์การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ครั้งที่ ๑๐ ว่าด้วยการเพิ่มพูนความร่วมมือระดับภูมิภาคในด้านความมั่นคงทางสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่อที่มีศักยภาพในการระบาดเป็นวงกว้างและร้ายแรง

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีหลายประเด็นที่หน่วยงานต่าง ๆ ต้องนำไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

๔. สารสำคัญ

๔.๑ เอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามเอกสารสำคัญ

๓ ฉบับ ได้แก่ (๑) ปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ ค.ศ. ๒๐๑๕ ว่าด้วยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (๒) ปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ : มุ่งหน้าไปด้วยกัน และ (๓) อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก นอกจากนี้ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับรองเอกสารต่าง ๆ อีก ๑๗ ฉบับ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๒ การจัดตั้งประชาคมอาเซียนและวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนและคู่เจรจายินดีกับการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งจะมีผลอย่างเป็นทางการในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ รวมทั้งการประกาศวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมอาเซียนทั้งสามเสา (การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม) ซึ่งกำหนดทิศทางของประชาคมอาเซียนในอีก ๑๐ ปี ข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘) โดยย้ำความสำคัญของการรวมตัวที่ลึกซึ้งมากขึ้น การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งการสร้างความสะดวกคล่องระหว่างวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ค.ศ. ๒๐๓๐

๔.๓ ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีได้มีข้อเสนอให้อาเซียนเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายใน เพื่อความเป็นเอกภาพและความสามารถรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ดังนี้

๔.๓.๑ การส่งเสริมการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณชายแดนและการลงทุนในรูปแบบ ๑+๑ และ ๑+๑+๑ หรือ ๒+๑ (๒ ประเทศสมาชิกอาเซียนกับ ๑ ประเทศนอกภูมิภาค) เพื่อช่วยทำให้เกิดข้อได้เปรียบของแต่ละประเทศที่มีชายแดนร่วมกัน เช่น แรงงานที่มีค่าแรงต่ำกว่าจากประเทศหนึ่ง และความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการในอีกประเทศหนึ่ง เพื่อสร้างงานและกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค รวมทั้งเสริมสร้างให้อาเซียนในฐานะตลาดและฐานการผลิตเดียว มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น

/๔.๓.๒ การส่งเสริม...

๔.๓.๒ การส่งเสริมศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Medium Small and Micro Enterprises – MSMEs) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๔.๓.๓ การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการเกษตร โดยการจัดทำแผนพัฒนาภาคการเกษตร การวิจัยและการพัฒนาร่วมกันเพื่อเพิ่มผลผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และส่งเสริมโภชนาการ รวมทั้งการให้ข้อมูลและความรู้แก่เกษตรกรให้สามารถเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกภูมิภาคจะช่วยให้กลไกตลาดดำเนินไปได้ด้วยดีและราคาสินค้าเกษตรไม่ให้ตกต่ำ ส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืน และสร้างความมั่นคงทางอาหาร

๔.๓.๔ การส่งเสริมความร่วมมือทางทะเล โดยสนับสนุนให้มีประเด็นการท่องเที่ยวของประเทศอาเซียนทั้งทางบกและทางทะเลในแผนงานความเชื่อมโยงอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕

๔.๓.๕ การแก้ปัญหาหมอกควันข้ามแดนเพื่อให้อาเซียนปลอดจากหมอกควันภายในปี ๒๕๖๓ โดยจัดทำแผนงานอาเซียนปลอดจากหมอกควัน (ASEAN Haze-Free Roadmap) เพื่อเป็นกรอบแนวทางสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนในการอนุวัติการตามข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน และจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาเซียนเพื่อควบคุมมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

๔.๓.๖ การจัดตั้งศูนย์ไซเบอร์อาเซียนเพื่อรับมือกับผลกระทบทางลบจากความเชื่อมโยงและความท้าทายจากความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะอาชญากรรมไซเบอร์

๔.๔ ประเด็นหารือที่สำคัญ

๔.๔.๑ ปัญหาทะเลจีนใต้ ที่ประชุมได้เรียกร้องให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาทะเลจีนใต้โดยสันติวิธี ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ เร่งรัดการจัดทำแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct in the South China Sea-CoC) และดำเนินการตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea - DoC) อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเร่งจัดทำมาตรการเร่งด่วน (Early Harvest Measures) และส่งเสริมความร่วมมือทางทะเล โดยสหรัฐฯ ย้ำถึงภัยจากการเสริมสร้างศักยภาพทางทหารในพื้นที่ และจีนตอบโต้โดยย้ำว่า จีนสนับสนุนการไม่เสริมสร้างศักยภาพทางทหารในทะเลจีนใต้ และได้เสนอแนวทาง ๕ ข้อ ได้แก่ (๑) ให้ทุกประเทศปฏิบัติตามกฎบัตรสหประชาชาติ (๒) ให้ทุกประเทศปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (United Nations Convention on the Law of the Sea-UNCLOS 1982) ตลอดจนปฏิบัติตาม DoC และเร่งรัดการเจรจา CoC (๓) ให้ประเทศนอกภูมิภาคเคารพและสนับสนุนการดำเนินการของอาเซียนและจีน (๔) ให้ประเทศที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหามานานจอร์เจียและปัญหาเขตแดนอย่างสันติตามกฎหมายระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องด้วยการหารือและการเจรจา และ (๕) ให้ทุกประเทศส่งเสริมเสรีภาพในการเดินเรือและการบินผ่านทะเลจีนใต้ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

๔.๔.๒ การก่อการร้าย ทุกประเทศได้แสดงความห่วงกังวลต่อแนวโน้มการก่อการร้ายและการโจมตีที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้น หลายประเทศกล่าวประณามเหตุการณ์ก่อการร้ายที่ฝรั่งเศสและในประเทศอื่น ๆ และเน้นย้ำความสำคัญของการร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ต้นตอและต่อต้านเหตุรุนแรงและแนวคิดสุดโต่งผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอย่างทันการ ในกรณีนี้ มาเลเซียในฐานะประธานการประชุมสุดยอดฯ ได้ย้ำว่ากลุ่มที่อ้างตนเองว่าเป็น ISIS ไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของโลกอิสลาม

๔.๔.๓ ความสัมพันธ์กับคู่เจรจา ที่ประชุมได้รับรองการยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับสหรัฐฯ และอาเซียนกับนิวซีแลนด์ เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ รวมทั้งสนับสนุนการจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน สมัยพิเศษ และข้อเสนอของประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่จะจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ (วาระพิเศษ) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๔.๔.๔ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและจีนได้ลงนามพิธีสารแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน และความตกลงที่เกี่ยวข้องระหว่างอาเซียน-จีน โดยมีผู้นำของทั้งสองฝ่ายเป็นสักขีพยาน พิธีสารฯ มีสาระสำคัญ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกด้านพิธีการศุลกากร การเปิดเสรีภาคบริการ การอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการลงทุน กฎถิ่นกำเนิดสินค้า และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อนึ่ง พิธีลงนามดังกล่าวได้เลื่อนเข้าไป ๑ วัน เนื่องจากคณะผู้แทนฟิลิปปินส์มีความลังเล โดยเกรงว่าการลงนามในความตกลงดังกล่าวอาจมีนัยต่อประเด็นปัญหาการอ้างสิทธิ์ในทะเลจีนใต้

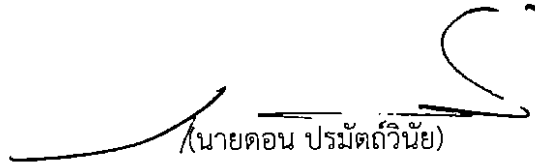
๔.๔.๕ มาเลเซียในฐานะประธานอาเซียนได้แสดงความคืบหน้าการเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership - RCEP) โดยผู้นำของประเทศที่ร่วมการเจรจาจัดทำความตกลงฯ ได้เห็นชอบที่จะขยายเวลาการเจรจาให้เสร็จสิ้นภายในปี ๒๕๕๙ ทั้งนี้ บางประเทศเห็นว่า RCEP และความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement - TPP) ควรจะส่งเสริมกัน

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมฯ ตามข้อ ๔ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประชุมไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าต่อไป ทั้งนี้ ได้แนบตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๘๕

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๑๕